

CLB
EXTERNE PREVENTIE

Gevaarlijke stoffen:
wat wijzigde recent & wat zijn
de to-do's in de praktijk?

BSCH
BELGIAN
SOCIETY FOR
OCCUPATIONAL
HYGIENE

Prebes
Liefzijn op het werk

Christel Swinnen
PA Arbeidshygiëne Niv. I
CLB Externe preventie

CARE FOR LIFE AND BUSINESS

CLB
EXTERNE PREVENTIE

Inhoud

- **CLP** – **C**lassification, **L**abelling and **P**ackaging
 - Theorie
 - Praktijk
 - Q & A
- **REACH** – **R**egistration, **E**valuation, **A**uthorisation and **r**estriction of **C**hemicals
 - Theorie
 - Praktijk
 - Q & A
- Andere regelgeving

CARE FOR LIFE AND BUSINESS

2

Afkortingen

CLP	Classification, Labelling and Packaging
CVB	Chemische VeiligheidsBeoordeling
CVR	Chemische VeiligheidsRapport
DNEL	Derived No Effect Level
DPD	Dangerous Product Directive
DSD	Dangerous Substance Directive
DU	Downstream User
ECHA	European Chemicals Agency
ES	Exposure scenario (blootstellingsscenario)
GHS	Globally Harmonised System
REACH	Registration, Evaluation, Authorisation and restriction of CHemicals
SDS	Safety Data Sheet
SVHC	Substances of Very High Concern
PNEC	Predicted No Effect Concentration
VIB	VeiligheidsInformatieBlad

CLP-verordening 1272/2008

- De CLP-verordening werd van kracht op 20 januari 2009.
- Niet alle bepalingen van de CLP-verordening waren echter meteen verplicht:
 - In **Artikel 61** van CLP werden **overgangsbepalingen** opgenomen:
 - 2 streefdata voor de indeling, gevarencommunicatie en verpakking van gevaarlijke stoffen en mengsels:
 - **1 december 2010** voor stoffen – Stoffenrichtlijn 67/548/EEG (DSD)
 - **1 juni 2015** voor mengsels – Preparatenrichtlijn 1999/45/EG (DPD)
- Mengsels die echter al conform de DPD zijn ingedeeld, geëtiketteerd en verpakt en in de handel zijn gebracht **vóór 1 juni 2015** → pas opnieuw etiketteren en verpakken vanaf uiterlijk **1 juni 2017**
- Vanaf **1 juni 2015** zijn de DSD- en DPD-richtlijn niet meer van toepassing!

CARE FOR LIFE AND BUSINESS

CLP-verordening 1272/2008

- Definitie 'gevaarlijke stof/preparaat' wijzigt:
 - Vroeger: stof of preparaat dat ontplofbaar, oxiderend, (zeer) (licht) ontvlambaar, (zeer) vergiftig, schadelijk, bijtend, irriterend, sensibiliserend, kankerverwekkend, mutageen, voor de voortplanting vergiftig of milieugevaarlijk is.
 - Nu: Een stof of mengsel waarvoor de criteria voor fysische gevaren, gezondheidsgevaren of milieugevaren van *CLP-bijlage I* vervuld zijn, is gevaarlijk (*CLP, artikel 3*).

CARE FOR LIFE AND BUSINESS 5

CLP-verordening 1272/2008

- Wijzigingen in terminologie:
 - De term 'preparaat' wordt vervangen door 'mengsel'
 - Indeling in **gevarenklassen**
 - Beschrijft de aard van het fysische, gezondheids-, of milieugevaar
 - Bijv. ontvlambare gassen, ontvlambare vloeistoffen, ...
 - Er zijn er meer dan vroeger!
 - Indeling in **gevaencategorieën**
 - Onderverdeling naar de ernst van het gevaar binnen elke gevarenklasse aan de hand van criteria
 - Bijv. ontvlambare gassen categorie 1 en 2, ontvlambare vloeistoffen categorie 1, 2 en 3, ...
 - **Signaalwoord**
 - Hiermee wordt de 'relatieve' ernst van het gevaar aangeduid
 - "Gevaar" of "Waarschuwing"
 - Heeft geen tegenhanger in DSD / DPD

CARE FOR LIFE AND BUSINESS 6

CLB
EXTERNE PREVENTIE

Voorbeeld voor Fysische gevaren

- Ontploffbare stoffen (instabiele ontploffbare stoffen, subklasse 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, en 1.6)
- Ontvlambare gassen (waaronder chemisch instabiele gassen) (categorieën 1 en 2; categorieën A en B)
- Aerosolen (categorieën 1, 2 en 3)
- Oxiderende gassen (categorie 1)
- Gassen onder druk (samengeperst gas, vloeibaar gemaakt opgelost gas)
- Ontvlambare vloeistoffen (categorieën 1, 2 en 3)
- Ontvlambare vaste stoffen (categorieën 1 en 2)
- Zelfontledende stoffen en mengsels (types A, B, C, D, E, F & G)
- Pyrofore vloeistoffen (categorie 1)
- Pyrofore vaste stoffen (categorie 1)
- Voor zelfverhitting vatbare stoffen en mengsels (categorieën 1 en 2)
- Stoffen en mengsels die in contact met water ontvlambare gassen uitstoten (categorieën 1, 2 en 3)
- Oxiderende vloeistoffen (categorieën 1, 2 en 3)
- Oxiderende vaste stoffen (categorieën 1, 2 en 3)
- Organische peroxiden (types A, B, C, D, E, F & G)
- Bijtend voor metalen (categorie 1)

Gevarenklassen

Gevarencategorieën

CARE FOR LIFE AND BUSINESS

7

CLB
EXTERNE PREVENTIE

CLP-verordening 1272/2008

– Pictogram

- Een grafische voorstelling bestaande uit een symbool en andere grafische elementen zoals een kader, een achtergrondpatroon of -kleur, bedoeld om specifieke informatie over het betrokken gevaar te verstrekken
- Dit pictogram geeft bijvoorbeeld een **oxiderende stof of oxiderend mengsel** aan:

- Het is **vergelijkbaar met maar niet identiek** aan de gevarensymbolen die onder de DPD werden gebruikt
- **Geen 1-1 omzetting** maar berekening op basis van nieuwe regels!

CARE FOR LIFE AND BUSINESS

8

CLB
EXTERNE PREVENTIE

Geen 1-1 omzetting

DPD	Zeer giftig Zeer giftig bij opname door de mond		Giftig Giftig bij opname door de mond		Schadelijk Schadelijk bij opname door de mond		
							
LD50	<=5	5-25	25-50	50-200	200-300	300-2000	
CLP	Cat. 1 Gevaar Dodelijk bij inslikken		Cat. 2 Gevaar Dodelijk bij inslikken		Cat. 3 Gevaar Giftig bij inslikken		Cat. 4 Waarschuwing Schadelijk bij inslikken
							

CARE FOR LIFE AND BUSINESS

CLB
EXTERNE PREVENTIE

CLP-verordening 1272/2008

- **Gevarenaanduiding**
 - Omschrijft de aard van de gevaren van een gevaarlijke stof/mengsel
 - H-zin
- **Veiligheidsaanbeveling**
 - Omschrijft de aanbevolen maatregelen om de schadelijke gevolgen van blootstelling aan een gevaarlijke stof of mengsel zo klein mogelijk te maken of te voorkomen
 - P-zin (nu 110 zinnen, vroeger 50)
- **EUH-zinnen**
 - Aanvullende gevareninformatie
 - Gevarenaanduiding die meestal overgenomen werd van het vroegere Europese systeem
 - Bijv. EUH066: Herhaalde blootstelling kan een droge of een gebarsten huid veroorzaken (R066)
 - Bijv. EUH204: Bevat isocyanaten. Kan een allergische reactie veroorzaken (geen voorgaande)

CARE FOR LIFE AND BUSINESS

 CLB
EXTERNE PREVENTIE

Classification - Indeling

- **Zelfindeling en geharmoniseerde indeling:**
 - In de meeste gevallen dienen fabrikanten te beslissen hoe zij hun stof of mengsel gaan indelen = **zelfindeling**
 - Er zijn 4 basisstappen om een stof / mengsel zelf in te delen:
 1. Verzamelen van de beschikbare informatie
 2. Evaluatie van de kwaliteit en bruikbaarheid van deze informatie
 3. Review van de informatie t.o.v. de classificatiecriteria
 4. Beslissen over de indeling
 - In sommige gevallen wordt de beslissing over de indeling van een chemisch product genomen op EG-niveau. De fabrikanten van deze respectievelijke stoffen zijn verplicht om deze **geharmoniseerde indeling en labelling** toe te passen
 - Dit proces handelt vaak over de meest gevaarlijke **stoffen**. Deze zijn meestal carcinogeen, mutageen, toxisch voor de voortplanting (SVHC) of sensibiliserend voor de ademhaling

CARE FOR LIFE AND BUSINESS 11

 CLB
EXTERNE PREVENTIE

Q & A

Mag ik op het etiket ook zwarte pictogrammen gebruiken of is de rode rand verplicht?

Nee, u mag geen alternatieve pictogrammen gebruiken. Het gebruik van de witte diamant met de rode rand met daarin het gevarenpictogram is verplicht.

CARE FOR LIFE AND BUSINESS 12

Q & A

Als ik gebruik maak van voorgedrukte diamanten met een rode rand mag ik dan de "extra" diamanten leeg laten?

De gevarenpictogrammen zijn specifiek bedoeld om de informatie over gevaarlijke stoffen en mengsels te communiceren. Op het etiket mag dus alleen informatie staan die in dat kader relevant is (zie daarvoor artikel 17).

In de praktijk gebruiken bedrijven vaak voorgedrukte etiketten met lege diamanten die in een tweede stap door middel van printen worden voorzien van de vereiste gevarenpictogrammen. Hierbij kunnen een of meerdere lege diamanten overblijven op het etiket. **Deze "extra" lege diamanten kunnen twijfel zaaien en mogen dus niet op het etiket zichtbaar zijn** (zie art 25, lid 3).

Als het gebruik van lege diamanten niet te voorkomen is, dan is het de aanbeveling om deze in zijn geheel met een egaal zwart vlak af te dekken.

CARE FOR LIFE AND BUSINESS

13

<https://www.logismarket.nl/brady/clp-labeling/4547609159-275949751-p.html>

CARE FOR LIFE AND BUSINESS

14

 REACH verordening 1907/2006
EXTERNE PREVENTIE

- REACH is een verordening van de Europese Unie
 - om de **gezondheid van de mens en het milieu** beter te beschermen tegen de risico's die chemische stoffen
 - om het concurrentievermogen van de chemische industrie in de EU te verbeteren
- REACH is van toepassing op **alle chemische stoffen**:
 - stoffen die in industriële procedés worden gebruikt
 - stoffen die we in ons dagelijks leven gebruiken, bijv. in schoonmaakproducten, verf en voorwerpen zoals kleding, meubels en elektrische apparaten

CARE FOR LIFE AND BUSINESS 15

 REACH verordening 1907/2006
EXTERNE PREVENTIE

- REACH legt de bewijslast bij de bedrijven, zij moeten:
 - de **risico's** verbonden aan de stoffen die zij in de EU vervaardigen of in de handel brengen **identificeren en beheersen**
 - aantonen hoe de stoffen **veilig** kunnen worden **gebruikt** en de risicobeperkende maatregelen bekendmaken aan de gebruikers
- Als de risico's niet kunnen worden beheerst, kunnen de autoriteiten het **gebruik** van stoffen op verschillende manieren **beperken**
- Op lange termijn moeten de gevaarlijkste stoffen worden **vervangen** door minder gevaarlijke stoffen

CARE FOR LIFE AND BUSINESS 16

CLB EXTERNE PREVENTIE

Het REACH implementatie proces

- Met de start van REACH op 1 juni 2007 is een proces op gang gekomen dat gefaseerd is in tijd
- Wat is rond deze periode van belang:

1 juni 2015	De Europese versie van het global harmonisatiesysteem (GHS) wordt van kracht voor preparaten of mengsels.
1 juni 2016	Uiterste datum voor geleidelijk geïntegreerde stoffen waarop het Agentschap ontwerpbesluiten vaststelt voor registratiedossiers welke ingediend zijn voor 1 december 2013.
1 juni 2018	Uiterste registratiedatum voor geleidelijk geïntegreerde stoffen in hoeveelheden vanaf 1 ton per jaar.

- **1 juni 2022:** laatste stap in de REACH-implementatie

CARE FOR LIFE AND BUSINESS

17

CLB EXTERNE PREVENTIE

Uw rol in REACH

- **Fabrikant:** als u chemische stoffen maakt, voor eigen gebruik of voor levering aan anderen (zelfs als dit voor de export is), hebt u waarschijnlijk een aantal belangrijke verantwoordelijkheden op grond van REACH
- **Importeur:** als u iets koopt van buiten de EU/EER, hebt u waarschijnlijk een aantal verantwoordelijkheden op grond van REACH. Dit kan betrekking hebben op afzonderlijke chemische stoffen, mengsels voor verdere verkoop of eindproducten zoals kleding, meubels of artikelen van kunststof
- **Downstreamgebruikers:** de meeste bedrijven gebruiken chemische stoffen, zij moeten nagaan wat hun plichten zijn als zij met chemische stoffen werken bij hun industriële of beroepsmatige activiteiten. Mogelijk hebben zij een aantal verantwoordelijkheden op grond van REACH

CARE FOR LIFE AND BUSINESS

18

Registratie

- Bedrijven (fabrikanten / importeurs) zijn verantwoordelijk voor het verzamelen van informatie over de eigenschappen van de stoffen die zij vervaardigen of in de handel brengen in hoeveelheden van meer dan 1 ton per jaar
- Ze moeten ook de gevaren en potentiële risico's van de stof beoordelen
- Deze informatie wordt aan ECHA bekendgemaakt door middel van een registratiedossier dat volgende info bevat:
 - gevareninformatie
 - de beoordeling van de risico's die het gebruik van de stof kan opleveren
 - de wijze waarop deze risico's moeten worden beheerst
- De downstreamgebruikers moeten niet registreren, maar zijn er wel toe verbonden informatie te verstrekken over hun gebruiken van de stof

CARE FOR LIFE AND BUSINESS

19

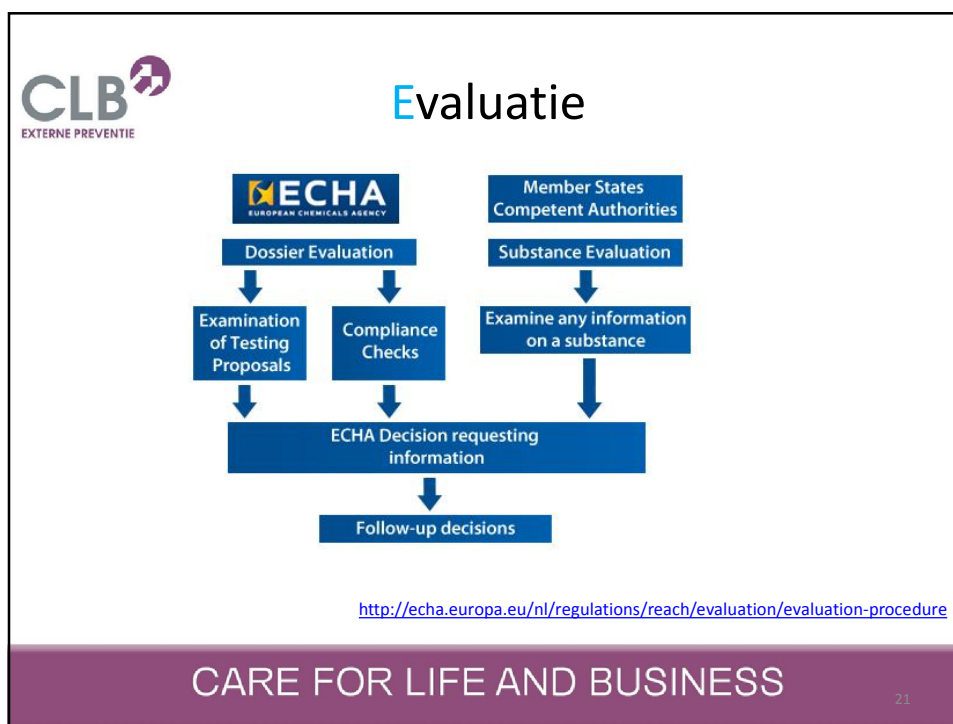

Evaluatie

- De evaluatie bestaat uit twee luiken, de evaluatie van de dossiers en deze van de stoffen:
 - Dossierevaluatie: het ECHA onderzoekt de conformiteit met de eisen van REACH van elk registratiedossier en evalueert de testvoorstellen die door de industrie worden voorgelegd
 - Stofevaluatie: stoffen waarvoor er redenen zijn om aan te nemen dat zij een risico voor gezondheid of leefmilieu vormen, kunnen onderworpen worden aan een beoordeling door de lidstaten. Het ECHA is verantwoordelijk voor de coördinatie van de stoffenbeoordelingsprocedure. Deze beoordeling kan leiden tot het instellen van een verplichte vergunning of een beperking op het gebruik van de stof

CARE FOR LIFE AND BUSINESS

20

Autorisatie

- Een **autorisatie voor een specifiek gebruik** kan verkregen worden indien de fabrikant, de importeur of de downstreamgebruiker kan bewijzen dat de **risico's** van die toepassing in afdoende mate **beheerst** worden.
- Indien dergelijk bewijs niet kan geleverd worden, kan een autorisatie enkel toegekend worden als
 - een analyse aantoont dat de sociaaleconomische voordelen van het specifieke gebruik belangrijk genoeg zijn
 - en er geen geschikte alternatieven zijn

CARE FOR LIFE AND BUSINESS 23

BIJLAGE XIV - Autorisatielijst

Name expand / collapse	EC no. ↕	CAS no. ↕	Entry no. ↕	Sunset Date ↕	Latest application date ↕	Exempted (categories of) uses ↕
1,2-dichloroethane (EDC)	203-458-1	107-06-2	26	22/11/2017	22/05/2016	↕
2,2'-dichloro-4,4'-methylenedianiline (MOCA)	202-918-9	101-14-4	27	22/11/2017	22/05/2016	↕
2,4-dinitrotoluene (2,4-DNT)	204-450-0	121-14-2	14	21/08/2015	21/02/2014	↕
4,4'- Diaminodiphenylmethane (MDA)	202-974-4	101-77-9	2	21/08/2014	21/02/2013	↕
5-tert-butyl-2,4,6-trinitro-m-xylene (Musk xylene)	201-329-4	81-15-2	1	21/08/2014	21/02/2013	↕
Acids generated from chromium trioxide and their oligomers ↑	-	-	17	21/09/2017	21/03/2016	↕
Chromic acid EC no.: 231-801-5 CAS no.: 13330-68-2, 7738-94-3 Oligomers of chromic acid and dichromic acid EC no.: - CAS no.: -						

Last updated 11 januari 2016. Database contains 31 unique substances/entries

CARE FOR LIFE AND BUSINESS 24

Voorstel ECHA

- ECHA doet regelmatig voorstellen om deze **autorisatielijst** aan te vullen met nieuwe stoffen
- Deze stoffen stonden al op de **kandidaatslijst**
 - De kandidaatslijst bevat de **SVHC's** die ernstige effecten kunnen hebben op de gezondheid van mens en/of milieu
 - Stoffen uit de kandidaatslijst kunnen worden opgenomen op de autorisatielijst, in Bijlage XIV van REACH
 - Voor stoffen op de autorisatielijst geldt een vergunningsplicht
- De Europese Commissie in samenwerking met de lidstaten en het Europees Parlement
 - nemen de **eindbeslissing** om deze **nieuwe stoffen** op te nemen op de autorisatielijst
 - bepalen de **datum** waarop de bedrijven een autorisatie dienen aan te vragen voor verder gebruik

CARE FOR LIFE AND BUSINESS 25

ECHA

Wijziging	Datum
ECHA heeft voorgesteld om 15 zeer zorgwekkende stoffen op de lijst voor autorisatie te plaatsen	02/07/2015
ECHA houdt een publieke consultatie over 11 stoffen om deze toe te voegen aan de REACH-lijst voor autorisatie	18/11/2015
ECHA voegt 5 nieuwe zeer zorgwekkende stoffen toe aan kandidaatslijst voor autorisatie	17/12/2015

CARE FOR LIFE AND BUSINESS 26

ECHA 02/07/2015

- Het Europees Agentschap voor Chemische Stoffen (ECHA) heeft voorgesteld om **15 zeer zorgwekkende stoffen** op de REACH lijst voor **autorisatie** te plaatsen
 - Van zodra een stof op deze kandidaatslijst wordt opgenomen, moet in de keten worden gecommuniceerd indien de stof vanaf 0,1 gewichtsprocent aanwezig is in een voorwerp (**REACH art. 33**)
 - De stof moet ook vermeld worden op het **veiligheidsinformatieblad**.
 - Eens de stoffen op de kandidaatslijst staan, kunnen ze in een volgende ronde geselecteerd worden om een autorisatieprocedure te ondergaan. Dat is wat er hier nu gebeurt voor deze 15 zeer zorgwekkende stoffen
 - Er is nog een uitdovingsperiode (van 3 tot 4 jaar) voorzien voor toepassingen van de stof die niet geautoriseerd werden
- De **keuze** voor net **deze 15 stoffen** is gebaseerd op het **grote gebruiksvolume**, voor hun **wijdverspreid gebruik** dat een bedreiging kan vormen voor de menselijke gezondheid of voor het milieu of dat deze 15 stoffen net gebruikt worden als **vervangmiddelen** voor stoffen die al op de autorisatielijst stonden

CARE FOR LIFE AND BUSINESS 27

ECHA 18/11/2015

- **ECHA evalueert** regelmatig de stoffen van de **kandidaatslijst** en doet dan een aanbeveling voor opname op de **autorisatielijst** zelf. Hier doet ze dit voor 11 'zeer zorgwekkende stoffen'
- In dit geval wil ze **11 stoffen** toevoegen aan de **autorisatielijst** (**bijlage XIV van REACH**)
- De stoffen op deze lijst mogen niet meer gebruikt worden na een uitdovingsperiode (na de **sunset date**)
- Er is enkel nog toelating voor uitzonderlijk en specifiek gebruik, beperkt in de tijd, op voorwaarde dat er geen alternatieven zijn en na het uitvoeren van een socio-economische analyse
- Men dient het gebruik ook aan ECHA te melden

CARE FOR LIFE AND BUSINESS 28

CLB
EXTERNE PREVENTIE

ECHA 17/12/2015

- Het ECHA heeft **5 stoffen** toegevoegd aan de **kandidaatslijst** voor autorisatie. De kandidaatslijst bevat nu **168 stoffen**
- De wettelijke **verplichtingen** voor bedrijven die voortvloeien uit de opname van deze nieuwe stoffen in de kandidaatslijst, **gelden voor elk van de stoffen afzonderlijk, in mengsels en in producten**
- Producenten en invoerders** van producten die één van de 5 stoffen uit de kandidaatslijst bevatten, hebben vanaf de datum van bekendmaking (dit is 17 december 2015) **zes maanden tijd**, dus tot 17 juni 2016, om een **kennisgeving** bij ECHA in te dienen
- De volgende **2 voorwaarden** moeten dan aanwezig zijn:
 - de stof is aanwezig in producten met een gewicht van **meer dan een ton** per producent of invoerder per jaar
 - de stof is aanwezig in producten met een **concentratie van meer dan 0.1 gewichtsprocent**
- Een kennisgeving moet niet wanneer de stof al geregistreerd is voor gebruik of wanneer blootstelling aan de stof kan worden uitgesloten

CARE FOR LIFE AND BUSINESS

29

CLB
EXTERNE PREVENTIE

BIJLAGE Kandidaatslijst

Name	expand / collapse	EC no.	CAS no.	Date of inclusion	Reason for inclusion	Decision	IUCLID dataset
1,3-propanesultone		214-317-9	1120-71-4	17/12/2015	Carcinogenic (Article 57a)	ED/79/2015	
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol (UV-327)		223-383-8	3864-99-1	17/12/2015	vPvB (Article 57 e)	ED/79/2015	
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol (UV-350)		253-037-1	36437-37-3	17/12/2015	vPvB (Article 57 e)	ED/79/2015	
Nitrobenzene		202-716-0	98-95-3	17/12/2015	Toxic for reproduction (Article 57c)	ED/79/2015	

<http://echa.europa.eu/web/guest/candidate-list-table>
Last updated 08 februari 2016. Database contains 168 unique substances/entries

CARE FOR LIFE AND BUSINESS

30

BIJLAGE XVII - Beperkingen

- REACH – Authorisation and [restriction](#)!
- Een laatste hoofdstuk in de REACH-verordening bevat de [beperkingen op de vervaardiging, het in de handel brengen en het gebruik](#) van bepaalde stoffen, preparaten of voorwerpen
- Bestaande Europese maatregelen worden daarvoor overgenomen in [Bijlage XVII](#)
- De lijst van beperkingen kan worden [aangevuld met nieuwe beperkingen](#) wanneer een onaanvaardbaar risico voor volksgezondheid of leefmilieu verbonden is aan een stof
- De Commissie of een lidstaat kan een voorstel indienen voor een beperking op die stof
- De beslissing over dit voorstel wordt door de Commissie genomen, in overleg met de lidstaten

CARE FOR LIFE AND BUSINESS

31

Voorbeeld Bijlage XVII

Kolom 1 Benaming van de stof of groep van stoffen of van het mengsel	Kolom 2 Beperkingsvoorwaarden
Benzene CAS-nr. 71-43-2 EG-nr. 200-753-7	1. Mag niet worden gebruikt in speelgoed of onderdelen van speelgoed indien de concentratie van vrij benzene groter is dan 5 mg/kg (0,0005 %) van het gewicht van het stuk speelgoed of onderdeel van het speelgoed. 2. Speelgoed en onderdelen van speelgoed die niet met punt 1 in overeenstemming zijn, mogen niet in de handel worden gebracht. 3. Mag niet in de handel worden gebracht of worden gebruikt: — als stof, — als bestanddeel van andere stoffen of van mengsels, in een concentratie van 0,1 gewichtspercent of meer. 4. Punt 3 is echter niet van toepassing op: a) brandstoffen die onder Richtlijn 98/70/EG vallen; b) stoffen en mengsels die bestemd zijn om te worden gebruikt in industriële processen waarbij geen grotere benzeneemissie kan plaatsvinden dan is voorzien in de bestaande wetgeving.

CARE FOR LIFE AND BUSINESS

32

CLB
EXTERNE PREVENTIE

REACH ~ Belgische wetgeving

REACH	Belgische wetgeving
<ul style="list-style-type: none"> • <u>Wetgeving</u>: EU verordening, van kracht in alle lidstaten • <u>Kern</u>: <ul style="list-style-type: none"> – <i>Producenten en importeurs</i> beheren registratiedossiers met stofgegevens en grenswaarden (DNEL/PNEC) + beoordelen risico's toepassingen in de keten via blootstellingsscenario's (ES) – <i>Downstreamusers (DU)</i> moeten ES-informatie doorgeven in de keten – <i>DU's en eindgebruikers</i> moeten hun veilig gebruik beoordelen via de relevante blootstellingsscenario's 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Wetgeving</u>: Nationale wetgeving op basis van EU-richtlijnen • <u>Kern</u>: <ul style="list-style-type: none"> – Werkgever is verantwoordelijke voor veilige en gezonde werkomstandigheden – Risico inventarisatie en implementatie: vastleggen en evalueren risico's van het werk en bepalen risicobeheersmaatregelen

CARE FOR LIFE AND BUSINESS

33

CLB
EXTERNE PREVENTIE

REACH ~ Belgische wetgeving

REACH	Belgische wetgeving
<ul style="list-style-type: none"> • <u>Communicatie</u>: uitgebreide veiligheidsinformatiebladen (VIB) met bijlagen • <u>Grenswaarden</u>: DNEL (lange termijn) & DNEL (korte termijn) & PNEC (milieu), door de industrie afgeleid 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Communicatie</u>: opleiding en instructie van alle werknemers die met producten in aanraking komen • <u>Grenswaarden</u>: <ul style="list-style-type: none"> – Belgische grenswaarden, Bijlage I KB Chemische agentia, regelmatig aangepast – Beperkt aantal wettelijke grenswaarden – Eventueel aan te vullen met bedrijfseigen grenswaarden

CARE FOR LIFE AND BUSINESS

34

CVB - CVR

- Voor alle stoffen die worden vervaardigd of ingevoerd in hoeveelheden gelijk aan of groter dan 10 ton per jaar, moet een **Chemische Veiligheidsbeoordeling (CVB)** worden uitgevoerd en gedocumenteerd in een **Chemisch Veiligheidsrapport (CVR)**.
 - De Chemische Veiligheidsbeoordeling moet betrekking hebben op de vervaardiging van een stof en elk geïdentificeerd gebruik.
 - Het Chemisch Veiligheidsrapport bevat een gedetailleerd overzicht van informatie over de eigenschappen m.b.t. de gezondheid van de mens en de milieugevaarlijke eigenschappen van de stof, samen met een beoordeling van de blootstelling en risico wanneer een dergelijke beoordeling vereist is.

CARE FOR LIFE AND BUSINESS 35

Q & A

Wat is het geïdentificeerd gebruik?

Geïdentificeerd gebruik is het gebruik van een stof of een mengsel, zoals dat door een bedrijf in de toeleveringsketen wordt gebruikt. Als een fabrikant of importeur een bepaald gebruik als geïdentificeerd beschouwt, dan is het specifieke gebruik van de stof in het registratiedossier meegenomen.

Als het om een gevaarlijke stof gaat moet de registrant in het registratiedossier de blootstelling (aan zowel de mens als het milieu) beoordelen die het gevolg is van de geïdentificeerde gebruiken.

Het dossier bevat dan ook aanbevelingen voor risico beperkende maatregelen die de downstreamgebruikers moeten nemen. Dit zal via de veiligheidsinformatiebladen gecommuniceerd moeten worden.

CARE FOR LIFE AND BUSINESS 36

 CLB
EXTERNE PREVENTIE

CVB - CVR

- De **chemische veiligheidsbeoordeling** van een stof omvat de volgende stappen:
 - gevaar, PBT (persistent, bioaccumulatief en toxisch) en zPzB (zeer persistent en zeer bioaccumulatief) beoordeling
 - blootstellingsbeoordeling inclusief blootstellingsscenario('s)
 - risicokarakterisering
- Elke registrant moet **passende maatregelen** identificeren en toepassen om de in de CVB geïdentificeerde **risico's** afdoende te **beheersen**, en deze aan te bevelen in de **veiligheidsinformatiebladen** die hij verstrekt

CARE FOR LIFE AND BUSINESS 37

 CLB
EXTERNE PREVENTIE

Q & A

Wanneer dient een eSDS met blootstellingsscenario's ter beschikking gesteld te worden van de klant?

Als er een blootstellingsscenario is uitgewerkt als resultaat van de uitvoering van een chemische veiligheidsbeoordeling (CVB), zoals vereist door Art. 14 of 37(4) van REACH, dan moet het toegevoegd worden aan het SDS.

Wanneer blootstellingsscenario's of daarvan afgeleide informatie wordt ontvangen, moeten u controleren of uw gebruik binnen de gebruiksvoorwaarden daarvan valt.

CARE FOR LIFE AND BUSINESS 38

eSDS - Blootstellingsscenario's

- De **beoordeling van de blootstelling** bestaat uit het schatten van de dosis (of concentratie) van de stof waaraan mens en milieu kunnen worden blootgesteld
- Het betreft de levenscyclus van de stof, van de vervaardiging tot de verschillende geïdentificeerde gebruiken. Het omvat twee duidelijke stappen:
 1. Genereren van **blootstellingsscenario('s)** (ES) of van relevante gebruiks- en blootstellingscategorieën
 2. Inschatting van de **blootstelling**
- Voor **op de markt gebrachte stoffen** moeten de relevante blootstellingsscenario('s) en een samenvatting van de inschatting van de blootstelling worden opgenomen in een **bijlage bij het veiligheidsinformatieblad** → eSDS

CARE FOR LIFE AND BUSINESS

39

eSDS - Blootstellingsscenario's

- **Blootstellingsscenario's** beschrijven hoe de stof vervaardigd of gebruikt wordt en hoe de **blootstelling** van mens en milieu te **beheersen**

ANNEX : Exposure Scenario

Nummer	Beschrijving van de blootstellingsscenario	Life cycle stage covered by the ES						Voorvoorzorgende maatregelen	Bijzondere instructies
		Productie	Vervaardiging	Verpakking	Gebruik	Verwijdering	Endgebruik		
1	Vervaardiging van de stof/Gebruik als intermediair/Gebruik als een proces chemische	-	X	-	X	-	-	3, 8, 9, 1, 2, 3, 4, 8a, 8b, 15	1, 4, 6a, 6b
2	Distributie van de stof	-	X	-	X	-	-	3, 8, 9, 1, 2, 3, 4, 8a, 8b, 9	1, 2
3	Formulatie en (her)pakking van de stof of het mengsel	-	-	X	X	-	-	3, 10, 1, 2, 3, 4, 8a, 8b, 9, 15	2
4	Gebruik als een brandstof in industrie	-	-	-	X	-	-	3, 1, 2, 3, 8a	8b

- Het omvat zowel de **operationele omstandigheden** als de **risicobeheersmaatregelen** toegepast door de **fabrikant**, de **importeur** of de **downstreamgebruikers** (DU's)
- De DU's zijn de belangrijkste ontvangers van het eSDS en zij moeten de naleving van hun vereisten met de beschreven gebruiksvoorwaarden controleren

CARE FOR LIFE AND BUSINESS

40

 eSDS - Blootstellingsscenario's
EXTERNE PREVENTIE

- Indien men als gebruiker zo'n **uitgebreid SDS ontvangt**, is men verplicht om na te gaan of men de stof in kwestie gebruikt conform de in het eSDS beschreven voorwaarden
- Dit betekent dat men dient na te gaan of er een **blootstellingsscenario** is opgesteld dat betrekking heeft op het **beoogde gebruik**
- Als dit het geval is, moet men vervolgens nagaan of
 1. de stof gebruikt wordt conform de in het blootstellingsscenario vermelde procesvoorwaarden en
 2. de beschreven risicobeheersmaatregelen zijn geïmplementeerd
- Indien **geen enkel blootstellingsscenario** betrekking heeft op het **beoogde gebruik** of de effectieve procesvoorwaarden en/of geïmplementeerde risicobeheersmaatregelen wijken af van diegene beschreven in het blootstellingsscenario, moet men als gebruiker een **veilig gebruik garanderen binnen de 12 maanden**

CARE FOR LIFE AND BUSINESS 41

 eSDS - Blootstellingsscenario's
EXTERNE PREVENTIE

- Mogelijke acties zijn dan in dit geval:
 - de leverancier vragen de **registratie uit te breiden naar uw gebruik** en u op de hoogte te brengen van de veilige gebruiksvoorwaarden
 - de **eigen activiteiten aanpassen** aan de gebruiksvoorwaarden die zijn vastgesteld door de leverancier
 - het scenario in beperkte mate aanpassen in functie van de eigen procesomstandigheden en risicobeheersmaatregelen om aan te tonen dat onder de specifieke gebruiksomstandigheden er toch sprake is van een **veilig gebruik**
 - op zoek gaan naar een **andere leverancier** van dezelfde stof die een dekkend blootstellingsscenario voor uw gebruik kan verstrekken
 - het **gebruik van de stof volledig stopzetten**
 - de desbetreffende **stof vervangen** door een minder gevaarlijke stof
 - zelf een **chemische veiligheidsbeoordeling opstellen**

CARE FOR LIFE AND BUSINESS 42

Andere regelgeving

CARE FOR LIFE AND BUSINESS

43

KB van 19 maart 2015

Naam wetgeving	Datum afkondiging	Datum publicatie
Koninklijk besluit van 19 maart 2015 tot wijziging van het koninklijk besluit van 7 september 2012 tot vaststelling van de <u>taal op het etiket</u> en <u>op het veiligheidsinformatieblad</u> van stoffen en mengsels, en tot aanwijzing van het Nationaal Centrum ter voorkoming en behandeling van intoxicaties als orgaan bedoeld in artikel 45 van Verordening (EG) nr. 1272/2008	19/03/2015	03/04/2015

CARE FOR LIFE AND BUSINESS

44

KB van 19 maart 2015

- Koninklijk Besluit van 19 maart 2015 tot wijziging van het KB van 7 september 2012
 - Vaststelling van de taal op het etiket en op het veiligheidsinformatieblad van stoffen en mengsels
 - Etiketten van gevaarlijke stoffen moeten de officiële taal of talen van de Europese lidstaat dragen, volgens Art. 17 van de CLP-verordening
 - Voor België betekent dit dat de etiketten verplicht in het Nederlands, Frans en Duits zijn opgesteld
 - Met het KB van 19 maart 2015 wordt er nu afgeweken van deze CLP-verordening

CARE FOR LIFE AND BUSINESS 45

KB van 19 maart 2015

- Wanneer de stoffen of mengsels op de markt worden gebracht en exclusief bestemd zijn voor een bedrijf, begrijp dus business to business-verkoop, die deze stoffen of mengsels verwerft voor eigen gebruik in het bedrijf, dan volstaat de taal of de talen van het taalgebied waar de producten op de markt worden gebracht
 - Eigen gebruik = wanneer de stoffen / mengsels gebruikt worden om een ander product te produceren
 - Wel vreemd is dat gewoon alle 'eigen' gebruik wordt uitgesloten, dus bijv. onderhoudsproducten
- Het opnieuw op de markt brengen van gevaarlijke stoffen, zoals simpel herverpakken, wordt niet toegelaten als afwijking,
 - Immers: "Ze zijn in het bijzonder niet te beschouwen als stoffen of mengsels voor gebruik in het bedrijf wanneer ze opnieuw op de markt worden gebracht door het bedrijf dat de stoffen of mengsels verwerft zonder wijziging van deze stoffen of mengsels, of van het etiket"

CARE FOR LIFE AND BUSINESS 46

CLB
EXTERNE PREVENTIE

KB van 10 maart 2015

Naam wetgeving	Datum afkondiging	Datum publicatie
Koninklijk besluit van 10 maart 2015 tot wijziging van het koninklijk besluit van 17 maart 2013 tot beperking van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen in elektrische en elektronische apparatuur	10/03/2015	20/03/2015

CARE FOR LIFE AND BUSINESS

47

CLB
EXTERNE PREVENTIE

KB van 10 maart 2015

- Koninklijk Besluit van 10 maart 2015 tot wijziging van het KB van 17 maart 2013
 - Tot beperking van het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen in elektrische en elektronische apparatuur
 - Het [KB van 17 maart 2013](#) beperkt het gebruik van bepaalde gevaarlijke stoffen in elektrische en elektronische apparatuur (EEA)
 - In [8 gedelegeerde Richtlijnen](#), genummerd van [2014/69 tot 2014/76](#), werden vrijstellingen voorzien voor het gebruik van bepaalde zware metalen zoals kwik en lood in bepaalde apparaten
 - Deze 8 richtlijnen en vooral hun uitzonderingen op het gebruik deze metalen, worden met dit KB omgezet in Belgisch recht, namelijk in het [KB van 17 maart 2013](#)
 - Alle afwijkingen zijn tijdelijk
 - Zij vervallen tussen 31 december 2018 en 21 juli 2024. Deze wijzigingen worden o.a. aangebracht in [bijlage III van het KB van 17 maart 2013](#)

CARE FOR LIFE AND BUSINESS

48

Afwijkingen KB 10.03.2015

- vrijstelling voor **lood in dielectrische keramiek** in condensatoren voor een nominale spanning van minder dan 125 V wisselstroom of 250 V gelijkstroom voor industriële meet- en regelapparatuur;
- vrijstelling voor **lood in microkanaalplaten (MKP's)**;
- vrijstelling voor **lood in soldeer** in een interface van SDE's met een groot oppervlak;
- vrijstelling voor **lood in soldeer** en afwerkingen van de uiteinden van elektrische en elektronische componenten en afwerkingen van printplaten voor gebruik in ontstekingsmodules en andere elektrische en elektronische regelsystemen voor motoren;
- vrijstelling voor **lood in geplatineerde platinaelektroden** voor gebruik bij metingen van geleidbaarheid;
- vrijstelling voor **lood in connectorsystemen** met buigzame pinnen, andere dan van het type C-press, voor industriële meet- en regelapparatuur;
- vrijstelling voor **kwik in fluorescentielampen** met koude kathode (CCFL's) voor lcd-beeldschermen met achtergrondverlichting met niet meer dan 5 mg kwik per lamp voor gebruik in industriële meet- en regelapparatuur die vóór 22 juli 2017 in de handel is gebracht;
- vrijstelling voor **kwik in handgemaakte lichtbuizen** voor gebruik in uithangborden, decoratieve of architecturale en gespecialiseerde verlichting en verlichtingskunst.

CARE FOR LIFE AND BUSINESS
49

KB van 17 juni 2015

Naam wetgeving	Datum afkondiging	Datum publicatie
Uitvoeringsbesluit 2015/974 van de commissie van 17 juni 2015 houdende toestemming voor de lidstaten om bepaalde <u>afwijkingen vast te stellen</u> krachtens Richtlijn 2008/68/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende het <u>vervoer van gevaarlijke goederen over land</u>	17/06/2015	23/0/2015

CARE FOR LIFE AND BUSINESS
50

Afwijkingen ADR

- Deze afwijkingen van het ADR zijn alleen van toepassing op het **binnenlandse transport**
- België geniet van 11 afwijkingen
 - 4 ervan vervallen op **30 juni 2020**
 - 7 vervallen op **15 januari 2018**
 - Hiermee wordt de vervaldatum voor enkele jaren verlengd, want de huidige vervaldatum was **30 juni 2015**
- De afwijkingen zijn van 2 soorten transporten
 - de 4 afwijkingen betreffen het vervoer over de weg van **kleine hoeveelheden** gevaarlijke goederen
 - de 7 het vervoer over **korte afstanden**

CARE FOR LIFE AND BUSINESS 51

Voorbeelden van afwijkingen

- Vervoer **lege, niet gereinigde houders** (klassen 2, 3, 4.1, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 8 en 9)
- Afwijking waarbij in bepaalde omstandigheden het **vervoersdocument niet vereist** is
- Distributie van **pesticiden** naar de eindgebruiker
- Vervoer van **klein gevaarlijk afval** van huishoudelijke oorsprong
- ...
- In de bijlage staan niet alleen de Belgische maar ook de afwijkingen van de andere lidstaten

CARE FOR LIFE AND BUSINESS 52

 KB van 20 juli 2015

Naam wetgeving	Datum afkondiging	Datum publicatie
Koninklijk besluit van 20 juli 2015 tot wijziging van diverse bepalingen teneinde deze aan te passen aan verordening (EG) nr. 1272/2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels = CLP	20/07/2015	04/08/2015

CARE FOR LIFE AND BUSINESS 53

 KB van 20 juli 2015

- 5 KB's uit de CODEX Welzijn op het werk worden aangepast aan de Europese [CLP-verordening 1272/2008](#)
- Gewijzigde KB's:
 - [KB van 17 juni 1997](#) betreffende de [veiligheids- en gezondheidssignalering op het werk](#)
 - [KB van 2 mei 1995](#) inzake [moederschapsbescherming](#)
 - [KB van 3 mei 1999](#) betreffende de [bescherming van de jongeren op het werk](#)
 - [KB van 11 maart 2002](#) betreffende de [bescherming van de gezondheid en de veiligheid van de werknemers tegen de risico's van chemische agentia op het werk](#)
 - [KB van 2 december 1993](#) betreffende de [bescherming van de werknemers tegen de risico's van blootstelling aan kankerverwekkende en mutagene agentia op het werk](#)

CARE FOR LIFE AND BUSINESS 54

Gevolgen van KB 20.07.2015

- **CLP jargon** wordt gebruikt: stoffen-mengsels, H- en P- zinnen
- Verwijzingen worden juist gezet
- Oude terminologieën worden aangepast
- Meteen worden ook andere referenties juist gezet bijv. naar biologische agentia en ioniserende straling
- **Uitbreiding** van mogelijke **waarschuwborden** (9 CLP ruitvormige pictogrammen/gevaarsymbolen)
 - Maar geen (verwachte) aanpassing op basis van **EN ISO 7010**
 - Zie nota FOD WASO omtrent de toepassing van deze norm tov KB veiligheids- en gezondheidssignalisatie:
<http://www.werk.belgie.be/defaultTab.aspx?id=43447>

CARE FOR LIFE AND BUSINESS

55

Inwerkingtreding KB 20.07.2015

- **Retroactief**: dit KB treedt in werking op **1 juni 2015**, wat de datum is waarop de CLP-verordening van toepassing werd voor alle producten, zowel zuivere stoffen als mengsels

CARE FOR LIFE AND BUSINESS

56

CLB
EXTERNE PREVENTIE

Verordening 1272/2013

- VERORDENING (EU) Nr. 1272/2013 VAN DE COMMISSIE van 6 december 2013 tot wijziging van bijlage XVII van Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH) wat polycyclische aromatische koolwaterstoffen betreft
 - Artikel 1: Bijlage XVII bij Verordening (EG) nr. 1907/2006 wordt gewijzigd overeenkomstig de bijlage bij deze verordening
 - Artikel 2:
 - Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*
 - Zij is van toepassing met ingang van 27 december 2015

CARE FOR LIFE AND BUSINESS

57

CLB
EXTERNE PREVENTIE

Verordening 1272/2013

In bijlage XVII bij Verordening (EG) nr. 1907/2006 worden in kolom 2 van vermelding 50 de volgende punten 5, 6, 7 en 8 toegevoegd:

5. Voorwerpen mogen niet voor levering aan het grote publiek in de handel worden gebracht wanneer rubber of kunststof onderdelen ervan die bij normale of redelijkerwijs te verwachten gebruiksomstandigheden direct, langdurig of herhaald kortdurend in contact komen met de menselijke huid of de mondholte meer dan 1 mg/kg (0,0001 gewichtsprocenten van dat onderdeel) van een of meer van de in de lijst opgenomen pak's bevatten.

Dergelijke voorwerpen zijn onder meer:

- sportuitrusting zoals fietsen, golfclubs, rackets,
- huishoudartikelen, trolleys, looprekken,
- instrumenten voor huishoudelijk gebruik,
- kleding, schoeisel, handschoenen, sportkledij,
- horlogebandjes, polsbandjes, maskers, hoofdbanden.

6. Speelgoed, waaronder speeltoestellen, en kinderverzorgingsartikelen mogen niet in de handel worden gebracht wanneer rubber of kunststof onderdelen ervan die bij normale of redelijkerwijs te verwachten gebruiksomstandigheden direct, langdurig of herhaald kortdurend in contact komen met de menselijke huid of de mondholte meer dan 0,5 mg/kg (0,00005 gewichtsprocenten van dat onderdeel) van een of meer van de in de lijst opgenomen pak's bevatten.

CARE FOR LIFE AND BUSINESS

58

Verordening 317/2014

- VERORDENING (EU) Nr. 317/2014 VAN DE COMMISSIE van 27 maart 2014 tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1907/2006 van het Europees Parlement en de Raad inzake de registratie en beoordeling van en de autorisatie en beperkingen ten aanzien van chemische stoffen (REACH), wat betreft bijlage XVII (CMR-stoffen)
 - Artikel 1: Bijlage XVII bij Verordening (EG) nr. 1907/2006 wordt gewijzigd overeenkomstig de bijlagen I, II en III bij deze verordening
 - Artikel 2
 - Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.
 - Bijlage I bij deze verordening is van toepassing met ingang van 1 april 2014
 - Bijlage II bij deze verordening is van toepassing met ingang van 1 januari 2015
 - Bijlage III bij deze verordening is van toepassing met ingang van 1 april 2016

CARE FOR LIFE AND BUSINESS 59

Verordening 317/2014

- Toevoegen van de volgende nieuwe geharmoniseerde indelingen:
 - indiumfosfide is als kankerverwekkende stof van categorie 1B ingedeeld en trixylylfosfaat en 4-tert-butylbenzoëzuur als voor de voortplanting giftige stoffen van categorie 1B (Verordening (EU) nr. 618/2012)
 - [pek, koolteer, hoge temperatuur] is als kankerverwekkende stof van categorie 1A ingedeeld, galliumarsenide als kankerverwekkende stof van categorie 1B, [pek, koolteer, hoge temperatuur] als mutagene stof van categorie 1B, ... (Verordening (EU) nr. 944/2013)
 - ...

CARE FOR LIFE AND BUSINESS 60

ECHA
EUROPEAN CHEMICALS AGENCY

Zoeken op de ECHAwebsite

Uitgebreid zoeken »

Over ons | **Verordeningen** | Aanpak zorgwekkende stoffen | Informatie over chemische stoffen | Chemische stoffen in ons leven | Ondersteuning

ECHA > Verordeningen

Verordeningen

De nieuwe EU-wetgeving inzake chemische stoffen is van toepassing op alle industriële sectoren waarin chemische stoffen worden gebruikt en op de hele toeleveringsketen. Zij maakt ondernemingen verantwoordelijk voor de veiligheid van de door hen op de markt gebrachte chemische stoffen.

REACH

REACH is een verordening van de Europese Unie die is aangenomen om de gezondheid van de mens en het milieu beter te beschermen tegen de risico's die chemische stoffen kunnen opleveren en tegelijkertijd het concurrentievermogen van de chemische industrie in de EU te verbeteren. Ook bevordert deze verordening alternatieve methoden voor de gevaarbeoordeling van stoffen om het aantal dierproeven te verminderen.

[Meer informatie](#)

CLP

De CLP-verordening waarborgt dat werknemers en consumenten in de Europese Unie duidelijk worden geïnformeerd over de gevaren van chemische stoffen in de Europese Unie door middel van de indeling en etikettering van chemische stoffen.

[Meer informatie](#)

Biocidenverordening

De Biocidenverordening (BPR, Verordening (EU) 528/2012) heeft betrekking op het in de handel brengen en gebruik van

Verordening inzake voorafgaande geïnformeerde toestemming

<http://echa.europa.eu/nl/regulations>

Europees Agentschap voor veiligheid en gezondheid op het werk

Nieuws en evenementen | Pers | Contact

Nederlands

Zoeken

Thema's | Opkomende risico's | Enquêtes en statistieken | **Wetgeving** | Campagnes en prijzen | Tools en publicaties | over EU-OSHA

Startpagina > Thema's > Gevaarlijke stoffen > CLP - indeling, etikettering...

Thema's

Ouder worden en werk +

Voordelen van veilig en gezond werken

Gevaarlijke stoffen

REACH

CLP: etikettering van chemische producten op het werk →

Lidenschap en werknemersparticipatie

Integratie van veilig en gezond werken

OSH in kleine- en micro-ondernemingen

Aandoeningen aan het bewegingsapparaat

Nanomaterialen

CLP - indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels

De CLP-verordening (EG) nr. 1272/2008 (Classification/indeling, Labelling/etikettering en Packaging/verpakking) stemt oude EU-wetgeving af op het wereldwijd geharmoniseerd systeem voor de indeling en etikettering van chemische stoffen GHS, een systeem van de Verenigde Naties om gevaarlijke chemische stoffen te identificeren en gebruikers over die gevaren te informeren. De verordening houdt ook verband met de REACH-verordening.

- Verordening (EG) nr. 1272/2008
- REACH-verordening

GHS werd door veel landen over de hele wereld ingevoerd en wordt nu gebruikt als basis voor de internationale en nationale transportvoorschriften voor gevaarlijke goederen.

De gevaren van chemische stoffen worden gecommuniceerd in standaardzinnen en veiligheidsinformatiebladen

Nieuwe termen werden

OSHWiki

OSHWiki-artikelen over dit thema zoeken

[Ga naar OSHwiki](#)

Gerelateerd

Publicaties

- REACH 2018 - Oproep tot actie!
- Summary - Exposure to carcinogens and work-related cancer. A review of assessment measures.

<https://osha.europa.eu/nl/themes/dangerous-substances/clp-classification-labelling-and-packaging-of-substances-and-mixtures>

Andere diensten: [PUBLICATIES EN ONDERZOEK](#) [NIEUWS](#) [AGENDA](#) [OVERLOOP](#) [CONTACT](#)

federaale overheidsdienst
VOLKSGEZONDHEID,
VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETTEN
EN LEEFMILIEU

GEZONDHEID
Federaale bevoegdheden in de Gezondheidszorg

VOEDING
Federaale bevoegdheden in Voedselveiligheid

DIEREN EN PLANTEN
Federaale bevoegdheden in Luster- en plantengezondheid

MILIEU
Federaale bevoegdheden in Leefmilieu

Milieu

Milieubeleid	Milieurechten	Zeeën, oceanen en Antarctica
Ecologische actoren	Toegang tot informatie	Walvissen en dolfijnen
Data en indicator en	Milieuvragen	Noordzee
Verdragen en strategieën	Participatie	Antarctica
Evaluatie	Openbare raadplegingen	
Financiering	Toegang tot justitie	
Producten in huis	Producten vermarkten	Chemische stoffen
Verlichting, huishoudtoestellen en verwarming	FUI label	Risicobeheersing (REACH)

<http://www.health.belgium.be/nl/milieu>

- Chemische stoffen
- Risicobeheersing (REACH)
- Indeling en etikettering (CLP)
- Pesticiden en biociden
- Gevaarlijke stoffen
- Nanomaterialen
- Gewasbeschermingsmiddelen
- Inspectie

Afleveringen bekijken

Film Chemische risico's op het werk

Categorieën: [Gevaarlijke stoffen](#) | [Chemische stoffen](#) | [Signalering en etikettering](#)

Napo verschijnt in een reeks korte sketches waarin hij met chemische producten werkt, waaronder producten die irriterend, ontvlambaar, bijtend, giftig of gevaarlijk voor het milieu zijn. Na elke sketch volgt een kort stukje waarin wordt getoond hoe ongevallen kunnen worden vermeden door veilige werkmethoden toe te passen. Deze film is geschikt voor alle sectoren en werknemerniveaus, maar vooral voor jonge mensen in opleiding of met weinig werkervaring. De filmpjes willen de aandacht vestigen op het belang van het etiketteren van chemische producten. Napo moet chemische middelen gebruiken. In zes stukjes wordt eerst getoond hoe het niet moet en wat de ernstige gevolgen zijn, en vervolgens hoe het wel moet, door de veiligheidsinstructies te volgen. De film behandelt zes van de negen veiligheidssymbolen en heeft het ook kort over de risico's van explosieven.

Andere films die u worden aanbevolen

Napo in: pas op: chemische stoffen

<https://www.napofilm.net/nl/napos-films/scratch-and-sniff-chemical-risks-work>

